

Z historie hradu Okolotočnicku

Motorový vlak zastavil mezi poli. Vesnice odsud byla vzdálená ještě asi kilometr. Z jediného vagonu vystoupil osamělý cestující. Už na první pohled bylo zřejmé, že není odtud.

Na zádech měl veliký turistický batoh, přes rameno mu visela taška, jež nejspíš ukrývala notebook.

Trochu rozpačitě se rozhlédl po nástupišti. Nevěřicně zavrtěl hlavou a vydal se k čemusi, co jen velice vzdáleně připomínalo lavičku. Její nynější stav byl jistě prací zdejší mládeže.

Usadil se na poslední prkénko, jež tvořilo sedátko a z kapsy sportovní košile vylovil zmačkanou mapu. Ještě se dostat na Okolotočnick. To bylo jediné, co mu dneska stačilo ke štěstí.

V dálce zahřmělo a na jeho ramena dopadly první dešťové kapky. V tomhle počasí jít přes les na hrad by bylo velice riskantní. Snad by se mohl před nepříznivým počasím ukrýt u zaměstnanců Českých drah. – napadlo ho a vykročil ke dveřím.

Stál v nich zarostlý muž, který na první pohled připomínal bezdomovce. „Jo, tak vás tu vítám. Brácha mi už volal, že prej přijede nějaký reportér z Prahy. To vám říkám – v tomhle počasí jít na hrad je blbost. Se u mě schovejte. Až bude líp, tak vyrazíme.“ oslovil mladíka a pak dodal: „Jo, vy nevíte, kerej já sem. Všechno, co tu vidíte mám na starost. A kastelán je brácha – dvojče.“

Ustoupil do chodby a rukou naznačil mladíkovi, aby ho následoval. Po dřevěných rozvrzaných schodech se dostali do místnosti, která by se s trochou dobré vůle dala nazvat kuchyní.

„Si dáte omeletu?“ zeptal se nádražák, když se reportér usadil v křesle z druhé ruky. Mladík přikývl. Vůně, která se za chvíli začala šířit kuchyní, nikoho nenechala na pochybách, že muž je vynikající kuchař.

„Ták, se to nese.“ oznámil a vzápětí před hosta položil talíř s hotovým jídlem. Mladík ochutnal a nezbylo mu nic jiného, než s plnou pusou pronést pochvalu: „Je jako od mojí mamky.“

Nádražák se usmál: „Dyť mam taky vlastní chov slepic. Jo, ale na hradě... Tam vaří líp. Si dáte do nosu.“ Pak se oknem podíval, jak to vypadá venku. „No, nic moc. Vám nezbyde nic jiného, než spát tady. Byste se nahoru nedostal.“ oznámil a dodal, že mu vedle rozestele.

Reportér vyndal blok a naškrábal do něj několik poznámek. „Jak jste mě poznal?“ zeptal se nádražáka, který mu ve vedlejším pokoji připravoval nocleh. „No, místní nejste a sem moc lidí nejezdí. Buď to sou příbuzný těch, co tu bydlej. Ty už mam ve voku, a nebo turisti a těch jezdí nejmní. Vy navíc na reportéra vypadáte...“

Mladík pokrčil rameny, jako by chtěl říct, že jak vypadá, tak vypadá. Pak poděkoval za jídlo a zeptal se, jak by se dostal na hrad. „Se podívejte – leje

Lenka Martinková, 2010

www.ok2bvg.cz/lenka

jak z konve a nevypadá to, že by přestalo. I dyby – v lese bude bahno a bude klouzat. Zejtra vás k bráchovi doprovodím.“

Přisedl si k němu a dlouho do noci si povídali. Porovnávali život v podhradí a ve městě, semleli drby ze světa...

„Ste se vyspal?“ přivítal ráno reportéra z kuchyně hlas nádražáka. „Jak víte, že už jsem vzhůru?“ zeptal se se zájmem a se zubním kartáčkem zamířil ke svým zavazadlům. Měl dojem, že nedělal žádný hluk. „Si nemyslete, to je slyšet, dyž vstáváte.“ usmál se nádražák a na stůl v obýváku naservíroval chleba s máslem a marmeládou, u které nezapomněl zdůraznit, že je z malin z lesa kolem Okolotočnicku. Pak následovaly hrnky s čajem. „Si sedněte, ne?“ hostitel pokynul ke křeslu.

Po snídani si mladík na záda nahodil těžký turistický batoh a nádražák v ruce nesl košík. „Co dyby rostli praváci? Na hradě vám brácha uvaří takovou vomeletu. Se budete volizovat až za ušima!“ sliboval, když zamykal dveře svého bytu.

Cestou se mladík vyptával na krajové pověsti. Nádražák jenom nevěřicně kroutil hlavou. Takhle nepřipravený vyrazit do terénu?!

„Jo, pověstí je tady kupa. Třeba ta vo hradním pánovi. Se menoval Jindřich a byl takovej kruťas. Teda za svýho života. No, teď dostává co proto! Za hnusného počasí musí na vonhnivým koni jezdit vesnicí a hlídat před nepřáteli. Ste možná v noci slyšel klapání?“ zeptal se a loupl po reportérovi očima. Ten přikývl. Nádražák měl pravdu. Včera se mu nespalo nijak dobře. Měl pocit, jako by slyšel klapání koňských kopyt a hlas, který vydával rozkazy...

Nádražák se zasmál: „Domorodcům to nevadí. Sou zvyklí, ale cizinci s tím maj problémy. Chtěj se odstěhovat. Prej, že se tady boje! To ste nebyl na hradě. Tam je to za bouřky vo život.“ dodal tajuplným hlasem.

Zabočili mezi prastaré lesní stromy. Větve se nad nimi splétaly v neprostupné síti. Mladíkův průvodce se rozhlédl a spustil: „Za chvíli se dostanem k místu, kde lovil Jindra, než ho roztrhal lesní démon.“ Reportér si trochu pohrdavě odfrkl. Sice hezká pohádka, ale přeci nebude věřit vyprávěním o démonech, lesních mužících a bůhvíkom ještě. Přespával na hradě hraběte Draculy, v Čachticích a žádný přízrak se mu nezjevil.

„Na hradbách se vobjevuje duch neznámý krásky, co se vo ní říká, že ji votec nechal zazdít do základů Okolotočnicku.“ Nádražák se zkoumavě podíval, jaké účinky má jeho vyprávění na reportéra. Cítil se zklamaný. Mladík šel vedle něho, rozhlížel se kolem sebe a na tváři mu hrál lehký, pobavený úsměv.

„Takovejch strašidel nemáte ani v Praze, co?“ zeptal se. Reportér neměl to srdce mu říct, že skoro v každé uličce se objevuje zástup umrlců s hlavami pod paží a na nárožích hlídají pekelné stvůry, a tak radši mlčel.

Nádražák neurčitě ukázal mezi stromy, kde probleskoval starý křížek. „Tady to bylo. Rozerval ho uprostřed lovu, když se vzdálil vod družiny. Prej to krvavý divadlo proběhlo v naprostý tichosti.“ oznámil tiše a skoro uctivě. Pak přidal do kroku, jako by se číhajícího démona bál i on.

Zpočátku mírná cesta začala stoupat do prudkého kopce, jehož svahy zpevňovaly jenom silné a vzájemně propletené kořeny prastarých stromů.

Lenka Martinková, 2010

www.ok2bvg.cz/lenka

Zdolávali jej s hlasitým oddechováním. Ani jindy upovídaný nádražák teď neměl chuť vyprávět o dalších strašidelných sousedech Okolotočnicku.

Mladík si nadhodil batoh. Nádražák se pousmál: „Dyt' tam za chvílku budem.“ Reportér se zatvářil statečně a napjal všechny síly, aby svému průvodci stačil. Docela by ho zajímalo, jaké strašidlo se skrývá tady, uprostřed lesnatého svahu, že nádražák nabral takové tempo.

Vyšli ze zatáčky a na vrchu kopce se před nimi rýsovala silueta gotického hradu, který se za dlouhá staletí pomalu začal proměňovat ve zříceninu. V bráně stál muž, který jako by z oka vypadl nádražákovvi. „Dvojče.“ oznámil stručně průvodce reportérovi a zvedl ruku k pozdravu.

„Vítám vás na Okolotočnicku. Moje jméno je Jakub, bráchu Jana už znáte. Tak pojd'te dál. Pokoj jsem vám připravil.“ oznámil příjemným tónem, když k němu dorazili.

Ustoupil na nádvoří a vedl je dál. Kolem polorozpadlé strážnice až do hlavní části hradu. „Vpravo je kuchyň, vedle špajz a touhle chodbou se dostanete do pokoje.“ ukazoval kastelán rozmáchlými gesty, co kde na hradě najde.

Po obou stranách chodby stála brnění, nad kterými visely různé zbraně. Reportér si je se zájmem prohlížel. „Jsou pravé?“ zeptal se, když si uvědomil, že ho oba muži sledují, aniž odlepil oči od obouručního meče, připevněného na zdi jako krucifix. „Jistě. Vesměs zbraně různých členů rodu z Okolotočnicku, který hrad vlastnil do jeho prvního požáru roce 1416, po kterém Okolotočnick začal chátrat a jeho opuštěné komnaty se staly útočištěm lupičské bandy, která kraj terorizovala dlouhá desetiletí.“ odrecitoval znuděným tónem kastelán část svého výkladu. Pak ukázal na jedny masivní dubové dveře, přičemž oznámil, že tady bude reportér bydlet. Následně ukázal na druhé, a vysvětloval, že když nebude v kuchyni, docela určitě bude tady.

„Zajímá vás něco?“ obrátil se na mladíka a čekal, jakou bude mít otázku. Reportér se rozhlédl po chodbě. Do oka mu padlo několik loučí v ručně kovaných držácích na stěnách. „Je tady, doufám, zavedena elektřina?“ zeptal se. „Okolotočnick je historický objekt a památkáři takovou úpravu zakázali, protože by došlo k nenávratnému poškození středověkého zdiva.“ odpověděl kastelán, skoro, jako by se omlouval.

Reportér přikývl a vrhl se k batohu, který položil přede dveře svého pokoje, aby si udělal několik poznámek. „A jak tady potom vaříte?“ Kastelán ukázal palcem za sebe a oznámil, že v černé kuchyni.

„Ale připojení na vodu tady musí být...“ zkusil to znovu reportér. Nádražák se zasmál: „Si pište, že tady voda je. A zdarma. Venku na nádvoří v tý studni. Má vlastní zdroj v podzemí.“

Mladík nevěřil vlastním uším. Tady se žije jako ve středověku! V duchu proklínal šéfredaktora. Zase ho poslal do takového zapadákov! V první chvíli měl chuť popadnout batoh a okamžitě se vrátit do Prahy.

Chvíli mlčel a těkal kolem sebe očima... Vlastně to tu není tak špatné... Třeba tvorba reportáže bude docela dobrodružná...-uvažoval. Několikrát se prošel chodbou tam a zpátky, provázen pohledy dvojčat.

Přikývl. Zkusí to tu. Otevřel těžké dveře do svého pokoje a tiše hvízdal. Místnost nebyla zařízena žádným moderním nábytkem, ale díval se na

Lenka Martinková, 2010

www.ok2bvg.cz/lenka

postel s nebesy, prosté klekátko pod křížem na stěně, nízkou stoličku s vyřezávanými lvími tlapami a stůl, na kterém stál keramický džbán a číška.

Tázavě se podíval na muže za svými zády. „Jsou to repliky?“ ujišťoval se. „Ne. Všechno je pravé.“ ozval se klidně kastelán. Reportér se na něj užasle podíval. „Pravé?“ zeptal se, jako by se přeslechl. Nádražák přikývl: „Všechno haraburdí, kerý tady straší je pravý.“

„Tak počkat. Tady není zavedena elektřina, pro vodu, která se sem podzemím dostává bůhví odkud, se chodí ke studni na nádvoří... Ale nikomu nevadí, že tady obyvatelé běžně používají dobový nábytek?!“

„Nejenom nábytek. Vono se tady v dobovym i vaří.“ oznámil pyšně nádražák. Reportér zalapal po dechu a cosi zuřivě čmáral do notesu.

Nádražák se podíval na hodinky a chytil se za hlavu. „Už před pěti minutama sem měl dát slepicím.“ Chvatně se rozloučil a spěchal k domovu.

Jakub sledoval z okénka svého bratra, dokud mu nezmizel z dohledu. Teprve pak se obrátil na mladíka a pozval ho na oběd.

„Jestli chcete, zasvětim vás to záhad Okolotočnicku.“ navrhl kastelán, když sklídl ze stolu. Reportér přikývl. O hradu vlastně vůbec nic nevěděl. Jak mohl chtít něco napsat?

Na jednu stranu se na prohlídku těšil. Pověsti slibovaly, že přečkat na Okolotočnicku noc je neskutečné dobrodružství. To se mu líbilo. Už od mala se o prázdninách s kamarády vydával na dobrodružné výpravy. A záhady se mu navíc do článku hodily. Na druhou stranu mu však stále vrtalo hlavou, kde si nabije notebook a jak se dorozumí se svým šéfem. Nepředpokládal ani, že by tady mohlo být připojení na Internet...

„Tak se mnou pojed'te do rytířského sálu.“ oznámil kastelán a vedl ho po rozvrzaných schodech do patra, ve kterém byla jedna jediná místnost a malé předsálí. Nad okny byly namalované erby nejvýznamnějších rodů českého království.

Byly sice zčernalé od dávného požáru, ale přesto reportér s naprostou jistotou poznal znaky pánů z Dubé, pánů z Házmburka, pánů z Lipé, Šternberků, Vartemberků, Hrabšiců a pánů z Růže.

Říkal jednotlivá rodová jména a ukazoval na vyobrazené znaky. Kastelán přikyvoval. Čím dál víc se těšil, až si o historii popovídá se skutečným znalcem. Pokynul k výklenku u okna, kde bylo zděné posezení.

Mladík z pouzdra u opasku vytáhl foťák. Tohle prostě musí zdokumentovat. Bude mít nejlepší doprovodné materiály ze všech svých kolegů. Prostorem několikrát prolétl blesk, než se reportér spokojeně posadil proti kastelánovi. Z kapsy vylovil tužku a notýsek. Teď byl dokonale připravený zaznamenat každý důležitý okamžik z dějin Okolotočnicku.

„Hrad byl založený někdy kolem roku 1240 panem Jindřichem, jehož minulost je zahalena tajemstvím. Neznáme jeho rodiče, nevíme, jak se dostal k takovému bohatství, aby mohl založit hrad, jako byl v jeho době Okolotočnick. Neznáme pořádně ani konec jeho života. Najednou z dějin hradu zmizel a panství zdědil jeho synovec Mikuláš. Tolik alespoň pověsti. O panu Jindřichovi se říká, že byl mimořádně krutý. A svoje poddané trestal za kdejakou maličkost. O jeho konci se po kraji tradovalo, že ho roztrhal lesní démon. Ale kdo dnes věří na demony, že?“

Lenka Martinková, 2010

www.ok2bvg.cz/lenka

Reportér se pobaveně ušklíbl. Chtěl se zeptat, jestli opravdu nikdo? Co když byly kolem úmrtí pana Jindřicha nějaké podezřelé okolnosti? Jak si to mohli za jeho života vysvětlit? A co když tomu někteří pověřiví jedinci věří dodnes?

Kastelán se zhluboka nadechl a pokračoval: „Další neobjasněnou záhadou je, kde se na hradě skrývalo vězení a případně mučírna? Podzemní prostory Okolotočnicku byly prozkoumány poměrně podrobně, ale nikdy nebylo objeveno místo, které by odpovídalo tomuto využití.“

Reportér pokýval hlavou. Do notesu si kreslil různé klikyháky a uvažoval. „Neprojdeme se po hradbách? Rád bych si je prohlédl.“ oznámil po chvíli. Kastelán nic nenamítal.

Vyrazili přes nádvoří k severnímu cípu ostrohu nad řekou, na kterém hrad stál. „Proč chcete jít zrovna na hradby?“ zeptal se Jakub opatrně, když se mezi zuby cimbuří dívali do kraje.

Mladík pokrčil rameny. „Vlastně nevím. Nějak mě to napadlo. Z hradeb je vždycky vidět do okolí, tak proč by nemohly něco prozradit i o přilehlých budovách?“ rozvíjel svůj nápad a pečlivě si prohlížel všechny výstupky a nedokonalosti ve středověkém zdivu. Někdy nesouhlasně, nebo možná nevěřičně zavrtěl hlavou.

Kastelán na to vždycky reagoval stejně: „Objevil jste něco?“ A mladík stále odpovídal: „Ale ne.“ Prošli skoro celé hradby. Jako poslední je čekala nejvyšší věž hradu. Teď už byla jen poloviční, ale původně měla skoro 50 metrů. Vstoupili do prvního patra, ale v okrouhlé místnosti je nic zvláštního nezaujalo. Až na několik držáků loučí na stěnách, byla prázdná.

Po dřevěných příkrých schodech pokračovali do přízemí. Dveře, které odtud vedly na nádvoří, byly kdysi ve stínu můstku, který spojoval palác s tribunou v kapli, sousedící s věží Hláskou, ve které se teď nacházeli.

Ještě ale nechtěli zamířit zpět do paláce. Nemohlo by tu být něco zazděno? Nenachází se tady nějaký dávno zapomenutý tajný vchod?

Rozdělili se a pomalu oťukávali několik metrů silné kamenné zdi. Sešli se naproti dveřím. Reportér otevřel ústa, aby něco řekl, ale vyšel z nich jenom zděšený výkřik a mladík zmizel.

Odkudsi z hlubin se ozývalo klení, občas doprovázené výkřiky: „Sakra, kotník!“ a „Já si snad zlomil nohu!“

Kastelán se kolem sebe nechápavě rozhlížel. Jak se mohl najednou ztratit? Kde jenom může být? Pohledem prozkoumal snad celou místnost, než si všiml díry v podlaze jen několik čísel před sebou.

Snažil se zjistit, jak hluboká může být. Dva metry? Nebo víc? V žádném dokumentu, který se mu dostal do rukou, se nepsalo, že by byla Hláška podsklepena.

Spustil se za ruce do neznáma. Chvilí tak visel a uvažoval, jestli dělá dobře. Ale pak zavřel oči a... pustil se.

Dopadl měkce, na špičky, do pokrčených kolen. „Jste tady?“ zeptal se, když kletby ustaly. V neproniknutelné tmě se mohl spoléhat jen na svůj sluch.

Než se reportér ozval, objevilo se nedaleko nich plápolající světlo louče. „Proč jste mě vyrušili?“ zeptal se přísný hlas. Stál před nimi muž v dobovém

Lenka Martinková, 2010

www.ok2bvg.cz/lenka

obleku šlechtice. Upíral na ně pronikavý pohled ocelově šedých očí. „Kdo jste?! Moji sluhové, ani poddaní nejsou tak podivně vystrojeni jako vy dva.“

Kastelán se hluboce uklonil a představil se jako Jakub, který nyní spravuje Okolotočník. Muž proti nim lehce přikývl a obrátil pozornost na mladíka, který se sbíral ze země, našlapující na jednu nohu. „A ty?“ zeptal se rázně.

Reportér nevěděl, co říct. Jak se má vůbec chovat? Kastelán na něj dělal významné posunky. Co mu chtěl naznačit? Mladík nechápal. „No? Ty neumíš mluvit?“ zeptal se neznámý a šlehl po něm nelaskavým pohledem.

„To je můj přítel. Kronikář.“ odpověděl za reportéra kastelán. Muž, o kterém si mladík myslel, že je blázen, se na něj se zájmem podíval. „Ke kterému řádu patříš? Jsi dominikán, benediktin? Ne. Františkán? Všichni nosí jinou kutnu než ty. Jsi snad potulný kazatel? Nebo flagelant?“

Mladík se usmál a vysvětloval: „Ani jeden. Jsem reportér časopisu *Okno do minulosti* a dělám o hradu Okolotočníku reportáž.“ Kastelán mu vši silou dupl na nohu a významně kroutil hlavou. Znovu se uklonil: „Urozený pane Jindřichu, on sem přijel nemocný a je povinností každého dobrého křesťana pomoci svému bližnímu.“

Pan Jindřich si ho prohlížel. „Jestli má mor, musí neprodleně opustit můj hrad.“ oznámil tónem, který nesl odmluvy. „Ne, jen obyčejné nachlazení.“ vysvětloval kastelán se zdvořilou úklonou.

Reportér muže v dobovém nenápadně studoval pohledem. Nejdřív si opravdu myslel, že je to nějaký zdejší podivín, hrající si na středověkého velmože, ale když slyšel, jak ho kastelán oslovuje jako urozeného pana Jindřicha, bylo mu jasné, že jde o muže, který za nočních bouří hlídá vesnici pod Okolotočníkem.

„Ty hlídáš můj hrad?“ zeptal se muž nesouhlasně. „Ano pane, tak mi to bylo uloženo naším milostivým panovníkem.“ kastelán rychle přemýšlel, jak středověkému šlechtici vysvětlit, že pan Jindřich je pro něj postavou z minulosti a jeden z nich v tom případě musí cestovat v čase.

Jindřich se na něj podíval pronikavým pohledem. „Z budoucnosti? Vy umíte cestovat v čase? Jste čarodějové.. Kdo s vámi ještě létá na sabaty? Neřeknete?! Na mučidla s vámi!“ rozkřikl se pomalu se otáčel, aby loučí, kterou držel v ruce, ozářil celý podzemní prostor.

Muži s úžasem sledovali, jak ze tmy vystupovaly různé mučící nástroje. Na stěnách byly přidělané zkrvavené palečnice, uprostřed místnosti stál skřípec a žebřík. „Strážel!“ křikl pan Jindřich.

Nikdo nepřišel. Kastelán se hluboce uklonil vysvětloval: „Urozený pane, vždyť vy už jste dávno po smrti.“ Muž si ho přísně měřil, jakoby chtěl odhadnout, jestli mu nelže. „Po smrti?“ zeptal se nejistě. Oči mu divoce blýskaly. „Jistě, můžu vám to dokázat, jestli chcete.“ navrhl Jakub a reportér si ho váhavě prohlížel. „To je v pořádku.“ prohodil k němu kastelán, aniž by hnul ústy.

„Samozřejmě to chci dokázat!“ oznámil velmož panovačně. Jakub mu pokynul, aby ho následoval. Opatrně se protáhl do přízemí Hlásky a pokračoval do sousední polorozbořené kaple. Bylo mu docela jedno, jestli ho bývalý hradní pán následuje. Teď byl Okolotočník národní památka a pan Jindřich si na něj nemohl dělat žádné nároky.

Zastavil se před oltářem, kde byl mezi nezdobené dlaždice zasazený náhrobek s vytesanou postavou rytíře. Pod postavou byl vytesaný nápis, že jde o urozeného pana Jindřicha z Okolotočnicku, který zemřel roku 1270. Ohlédl se, aby zjistil, jak na tuhle zprávu pán z Okolotočnicku zareaguje. Nerad by skončil v kobce, kde by měl jako podnájemníky vyhladovělé krysy.

Jindřich několikrát prošel kolem náhrobku. „Takže Okolotočnick už mi nepatří. Kdo ho získal po mé smrti? Rozmnožil rodový majetek?“ ptal se se zájmem a sledoval dva muže před sebou.

„Urozený pane, při požáru většina zápisů shořela. Vás známe jenom z pověstí a o vašich následovnicích víme, že hrad obývali do roku 1416, kdy vyhořel a následně jej obydleli lapkové.“ vysvětloval kastelán. Hlavou mu bleskl úžasný nápad. Na Okolotočnick nikdy nezavítalo závratné množství návštěvníků. Kdyby si na stránky hradu vyvěsil nabídku setkání s duchem hradního pána, určitě by sem přilákal nějaké zvědavce.

„Pane Jindřichu, kdybyste nám pomohl s prací na vašem hradě, byli bychom vám neskonale vděční...“ začal opatrně, ale pan Jindřich se okamžitě naježil: „Já a pomáhat s prací kolem Okolotočnicku?! Jsem šlechtic a to by bylo pod moji úroveň!“ Kastelán dělal na reportéra významné posunky, aby mu dal najevo, že potřebuje pomoci.

„Ale ne, urozený pane, my nemáme na mysli, že byste se staral o hospodářství, nebo dělal jiné podřadné práce. Pojdte do rytířského sálu, vysvětlíme vám, co byste dělal.“ oznámil uctivě a podíval se na kastelána, protože pořád netušil, o co vlastně jde.

Mladík opatrně našlapoval na neporaněnou nohu a na konci schodů do patra paláce měl pocit, že by se mohli zastavit a jednat tady. Ale kastelán mu naznačil, že by to nebylo vhodné. „Taky by to mohlo dopadnout podstatně hůř než zvrtnutým kotníkem.“ šeptl, když otvíral dveře do sálu.

Tady se pan Jindřich podezíravě rozhlížel. Všechno vypadalo jinak, než byl zvyklý. Ty erby sem rozhodně nenechal namalovat. Okna za něj byla zasklena malými neprůhlednými terčíky zalitými do cínu. Teď částečně chyběla. Takhle dopadne jeho hrad v budoucnosti?!

Posadili se do zděného výklenku u okna, kde před chvílí seděl kastelán s reportérem. Měli odsud výhled na celý kraj. Podle řeky uháněl vlak.

Velmož si ho chvíli nejistě prohlížel. Nic takového tu za něj nebylo. Po úbočí kopce vedla dolů k řece cesta, která následně mizela v lese. Obrátil se do místnosti. Na okamžik se oběma mužům zadíval do obličeje. „Můj hrad je v hrozném stavu. Zlepší-li to jeho vzhled, udělám, co bude v mé moci.“ oznámil a sepjál ruce.

„Pane Jindřichu, když si to tak vezmete, vy jste vlastně duch, který se nemůže dostat na onen svět, protože tady má nějaký úkol, nebo musí pykat za zločiny, které spáchal za svého života. Nám je celkem jedno, který z těchto důvodů na vás sedí, jde jenom o to, abyste udělal něco pro svůj hrad.“ začal reportér a pohodlně si natáhl nohy. Než se stačil nadechnout, aby mohl pokračovat v rozvíjení své myšlenky, kastelán strhl šlechticovu pozornost na sebe. „Prostě jde o to, že já na web napíšu, že je v prohlídkách začleněno setkání s duchem prvního majitele Okolotočnicku. Vy si vlastně budete dělat, co chcete. Lidé vás jenom musí vidět.“

Lenka Martinková, 2010
www.ok2bvg.cz/lenka

Urozený pán na něj nechápavě zíral. Proč by se měl předvádět před nějakým shromážděním poddaných? Jak tohle může pomoci Okolotočníku?

„Pane kasteláne, tady je připojení na Internet?“ zeptal se reportér, jakmile bylo ticho. Tak přeci! On si hned myslel, že to tady tak špatné nebude. „Ve městě!“ odsekl kastelán nepříjemně. Mladík povytáhl obočí. Celou dobu se kastelán jevil jako docela příjemný společník, ale jen se tady objeví duch zakladate hradu, už je takhle protivný!

Kastelán mávl rukou, aby dal najevo, že připojení na Internet je teď naprosto nepodstatná záležitost. „Nejdřív se musíme domluvit s urozeným panem Jindřichem!“ oznámil káravě a otočil se na ducha. „Asi nevěříte, že byste takhle mohl být hradu prospěšný. Je to přitom docela jednoduché. Nikdo z lidí ještě skutečného ducha neviděl. Ale teď mají tu možnost. Každý vás bude chtít vidět. Budou se sem sjíždět obyvatelé celých Čech. Ale než vás uvidí, samozřejmě budou muset zaplatit za prohlídku Okolotočníku. Když nám pomůžete získat peníze, budeme mít šanci váš hrad víc zpřístupnit turistům. Provést archeologický výzkum. V tomhle sále pořádají přednášky o vaší době...“ Odmlčel se a podíval se na reportéra. Ten se znuřeně díval z okna a cosi si škrtil v notýsku...

„Napadá vás ještě něco?“ zeptal se ho. Mladík pokrčil rameny. Co je mu do toho? On tu měl udělat reportáž. Hlavní myšlenky už měl, potřeboval to jenom sepsat a poslat šéfredaktorovi. Ale Internet se bude řešit až později! Zajímalo by ho, kdy se naposledy někdo podíval na oficiální stránky Okolotočníku? To kdyby si vzal reklamní kampaň na starosti on.. Ušklíbl se a otočil se.

„Co by mě mělo napadat?“ zeptal se unaveně. Copak toho za jeden den neudělal dost?! Našel jim mučírnu, po které se pátrá už kdovíjak dlouho, má rozepsanou reportáž o hradu... Teď navíc nechtěl nic jiného, než se dostat na chirurgii, protože cítil, jak mu poraněný kotník natéká.

Kastelán mu to znovu tiše zopakoval. „Určitě by se dalo ještě něco vymyslet...“ uvažoval a zvedl se s oznámením, že si půjde odpočinout do svého pokoje. Jakub ho podezřívavě sledoval. Co se stalo? Proč najednou odchází? To ho vtom nechá samotného?! Přestože se znali jenom několik hodin, viděl v něm úžasnou kolegu. Pokrčil rameny.

Mladík se opřel o jednu nohu a opatrně si stoupl. Kulhal sálem ke dveřím, provázený kastelánovým překvapeným pohledem. Kdo by to byl řekl, že si při hledání mučírny pohmoždí kotník?

Sedl si na dobovou postel ve svém pokoji. V notýsku našel prázdnou stránku a nerozhodně cvakal propiskou. Co by se na polorozpadlé zřícenině dalo dělat, aby se přilákal větší počet turistů? Setkání s duchem hradního pána není nic tak závratného, aby to vydrželo přitahovat pozornost déle, než pár měsíců. Ke zpřístupnění dobové mučírny byly potřeba peníze, které chyběly. Možná by šlo s obyvateli vesnice nacvičit představení z historie Okolotočníku.

Všechny nápady si poznamenal a do poznámek si k nim napsal pozitiva a negativa. O čem by asi mohli hrát? O oné neznámé zalděné krásce? A kde by sehnali kostýmy a rekvizity? Udělal si další poznámku. Možná by to šlo ušít? Ne, to by se moc prodražilo...

Lenka Martinková, 2010

www.ok2bvg.cz/lenka

Na co dalšího by mohl turisty nalákat? Středověkou hospodu měli skoro všude. Možná by se mohl nějaké podrobnosti o hradě dozvědět od pana Jindřicha...

Najednou ho Okolotočník začal přitahovat. Bylo tu tolik záhad, které čekaly na rozluštění. Možná, kdyby v *Oknu do minulosti* působil jenom jako dopisovatel, mohl by se jim pokusit přijít na kloub a pak o svém pátrání napsat článek... byl to bleskový nápad, který se mu okamžitě zalíbil. Musí se na to zeptat kastelána, ale byl si skoro jistý, že nebude protestovat. Úhledně popsaný list vytrhl z notýsku a vsunul ho pod dveře do kastelánova pokoje. Ještě ho neslyšel z patra odcházet.

Sedl si na nízkou stoličku a dal se do reportáže. Titulek nazval *Tradiční prohlídka netradičně*. Začal o jednotlivých legendách, které se o Okolotočníku vyprávějí, pokračoval návodem, jak se na hrad dostat, ale jako lákadlo prozradil i některé připravované akce jako *Na kus řeči s hradním pánem*, *Jak se žilo ve středověku* a *Rytířské dny*. Pravda, ještě nebylo úplně jisté, jestli se všechny plánované akce budou konat, ale to mu nevadilo. Článek byl prozatím nanečisto. Dá ho přečíst kastelánovi a společně pak opraví chybná data a další skutečnosti.

Na schodech zaslechl kroky. Vstal, článek vytrhl z notesu vydal se kastelánovi naproti. „Mám hotovou reportáž. Dám vám ji k odsouhlasení. Je tam návrh několika akcí, které by se tady daly uspořádat a ani by nebyly tak drahé.“ vysvětloval, zatímco kastelánovi podával hustě popsané listy.

„O čem by měla být akce *Jak se žilo ve středověku*?“ zeptal se kastelán se zájmem. „Nejde o nic jiného, než že si zdejší mládež rozebere role postav žijících na Okolotočníku v době jeho založení, budou předvádět své úkoly a každý povypráví návštěvníkům, jaké má pravomoce, jak se k takové práci dostal a třeba i nějaké zajímavosti.“ vysvětloval mladík ochotně. Kastelán přikývl. „A *Rytířské dny*?“ „Ty jsou možná ještě snadnější. Z kartonových krabic vystříháme tvar erbu, který si každý bude moct vymalovat podle svého. Pak je můžeme použít na turnaj a další akce. Všichni zúčastnění si budou moci svůj rodový erb odnést domů...“ rozvíjel svůj nápad.

Kastelán se zatvářil pochybovačně a okomentoval to slovy, že by tahle akce byla příliš dětinská. „Ve stejnou chvíli by probíhala akce *Na kus řeči s hradním pánem*. Dospělí, kteří by si nechtěli vyrábět svůj erb, by si mohli jít popovídat s panem Jindřichem.“ dodal, aby byla informace kompletní.

Kastelán uznale pokýval hlavou. Za celá léta, co měl hrad na starosti, ho takovéhle zlepšení nenapadlo. A tenhle mladík na něj přišel za okamžik. „Nechtěl byste tu dělat průvodce?“ zeptal se ho napjatě.

Reportérovi zazářily oči. Přikývl. Slíbil, že to dá co nejrychleji vědět šéfredaktorovi. Kastelán se spokojeně usmíval. Rozloučili se a mladík šel sepsat dopis, ve kterém se omlouvá a navrhuje, že se rád stane dopisovatelem. Zítra na Okolotočník přijde Jakubův bratr a dopis i s reportáží odveze na poštu do nejbližšího města...